جاپچی وداقتش کومەنس (بالشەبك) پارتیاسی.

ەگبەکشی قازاق

کۆندە شعادی.

قازاعستان ولکەلىك کەڭەس کامیتەتی
مەن ولکەلىك ۆ. ك. پە (ب)
کامیتەتىنىڭ گازەتی.

1921-نشی جىل نوياىردىڭ 7-سىندە
شعا باستادی.

باسقارما "جانا کانتور ادرەسی:
قىزىل ورداء بۆرىنعی پوشتا ۆىنە.

گازەت "باسی:
"ژىل ايعا 1 سوم 45 "تىين
التى ايعا 2 سوم 80 "تىين
"بىر جىلعا 5 سوم 50 "تىين

جارناما "باسی:
1-بەتتە پەنمىت جولى 50 ت.
باعانا اراسىندا بولسا 65 ت.
سوڭعى بەتتەردە 30 ت.
جوعالعان داكۆپەنتتىڭ كە 50 ت.

تالىق كەمەسەلەر كەڭەسىنىڭ 21-نشى جىلعى ايىرولىنىڭ
10-ى مەن ۆىنە شىعارىلعان قاۋلىسىنشا جارناملاردان
10 پورسەنت سالىق الىنادى

كانتوردا، بارلىق پوشتا وردەندارىندا، اگەنتتەر مەن زدە
«ەگبەكشى قازاق» تا جازىلۋشىلار قابىل الىنادى.

جىر مەجۆرىنىڭ ەگبەكشىلەرى بىرىككەندەر!

جەكە سانى 5 "تىين.

ЭНБЕКШИ
КАЗАК
ЕЖЕДНЕВНЫЙ ОРГАН
ЦИК и Крайкома В. К. П. (б)
КАЗРЕСПУБЛИКИ.
Год издания пятый.
Адрес: Кзыл-Орда, редакция газеты „Энбекши Казак".

№ 50 (487) جىل، مارت 5-ى، جۇما 1926 № 50 (487)

اۋعان ەلىنىڭ ازات بولعانىنا 5 جىل

بولعانىن قۇتتىقتاپ كەلىنىن جولداس تەلەگرام جىبەردى.

اۋعان ەلىنىڭ ازات بولعانىنا 8 جىل

گالينين تەلەگرامى.

كەڭەستەر وداعىنداعى قازاقستاردىڭ اتىنان اۋعان ەلىنىڭ قۇرعالاماينىڭ ەل بولعانىنا 8 جىل تولعانىنا قارسى شىن كوڭىلىمنەن قۇتتىقتايمىن.

مەن اۋعان ەلىنىڭ "وز ەشىندە بولسىن، سىرتقى ەلدەردە بولسىن كۆن ساناپ كۆشىنىڭ ارتىپ بارا جاتقانىن ايتقىم "وزىمنىڭ باقىتتى مەيىتىمىن. پاندەل كوزى اشىق باسشىلارىنىڭ باستاۋى مەن شارىۋاشىلىق سىندە بولسىن، مەملەكەت سىندە بولسىن وسىنشا كوزگە تۇسەرلىك قالما جەتىپ وتىر.

كەڭەس ەلى اۋعان ەلىنىڭ ەل بولىپ بارا جاتقانىنا ارتقىشا سەر سالىپ وتىرادى. ۆىنكىنى اۋعان ەلىنىڭ وزىنە مەرىك الۋ مىنىندەگى كورگەن اۋىرلىقتارى كەڭەس ۆكىمەتى مەن مەكى ارالى ارالاستىرعان سىباقتى مەدى.

كەڭەس ۆكىمەتى اتىنان كەڭەس ۆكىمەتى مەن اۋعانىنىڭ مەكى اراسىنداعى 1921 نشى جىلعى "بىنىم بويىنشا باستالعان دوستىق، "وسىپ قايناعان دۇسپان ازعىرسادا بۆزىلماي ورتا ازىپەدە تىنىشتىق ساقتاۋعا مەكى ەلدىڭ اراسىنداعى دوستىقتىڭ ونىمى قالىپتا سەبەپ بولار دەپ سەنەمىن.

كەڭەستەر وداعىنىڭ ورتالىق اتقارىۆ كامیتەتىنىڭ "تور اعاسى كالينين.

كانتون ماڭىندا.

رەتىمەن قابارما قاراماندا، كانتون ۆكىمەتىنە پەكىن ۆكىمەتىنە تەلەگرام جىبەرىپ انا كۆنى كانتون جانجالىن شىعارىۆعا باسشى بولعان باج جىبىنايتىن وكىلدى جۇمىستان شىعارىۆىن سۆراعان.

كەرەمەن ەلىندە،

پەرلىن كەرەمەن ەلىنىڭ كەڭەستەر وداعىنا كەلىپ قايتقان جۇمىسكەرلەر وكىلىنىڭ مەجىلىس - قىسىلى تۇرالى جارىلعان كىتابىنى قالىق وتە كوپ الىپ جاتىر. "بىر ىرەت باسىلىپ شىققان 130 مىڭداي كىتاب "وتىپ كەتكەن. تاعىدا باسىلىۆىن سۆراۆشىلار كوپ، "وشىنشى ىرەت باسىلاپتى دەپ جاتىر.

كەڭەستەر وداعىندا.

قارجىنى ۆنەمدەي "يىلدۆ كەرەك.

ورتالىق قالىق شارىۆاسى كەڭەسىنىڭ اعاسى دىزىرجەنسكىي تەلەگرام "تىلشىسى مەن سۆيكەندە بىلاي دەگەن:

- مەملەكەتتىك ونەرلى كەسىپتىڭ ىعا باسىۆىنا كەدەرگى بولىپ تۇرعان تۇرلەشە سەبەپتەر بار. الدى مەن "بىز بايلىق شىيكى بايلىعىمىزدى پايداعا اسىرا الماىمىز، ازىرگە بىزگە اۆىر سوعاتۇن، كەيدە كەرەگى جوق شىعىندارعا ۆرىنامىز. ونەرلى كەسىپتى كورگەنىڭ "وشىن قاي جۇمىستا بولسادا قاتتى ۆنىم كەرەك.

مۆنىڭ "وشىن قىزمەتكەرلەر سانىن، "تۇرلى شىعىندارعا قايتا قاراپ، "ولى بۆيىمدى ۆنەمدەپ جۇمىسۆ كەلەدى. سول سىياقتى ونەرلى كەسىپتىڭ قارىجىسىنان "تۇرلى بىگىلەك جۇمىستارعا قارجى شىعارىۆدى، قىزمەتكەرلەرگە ۆستەپ اقى بەرە بەرىۆدى توقتاتاتۇن ۆاقىت جەتتى. جارناملار، قۇلاقتاندىرىۆ، مەسەلە بەرىۆ سىقىلدى جۇمىستارعا شىعاتۇن شىعىندارىدا شامادان كەلگەنشە تەجەمداۆ كەرەك. بۆل جۇمىستارعا جالپى كوبشىلىكتى قاتىستىرعان ماۆۆل. بۆل جۇمىستاردى "ار "بىر قىزمەتكەر مەندەتىم دەپ سانايىن.

سوتقا تارتىلدى.

وتكەن جىلى مايدا وق تۇسى تەمىر زاتى باسقارماسى "جاي ساۆدا ورىندارىنا 700 مىڭ سومدىق كوبىك قول تەمىر زاتىن سانىۆعا كەلىسىم جاسالعان ەدى. ودان باسقادا مايى سەنداىىر ايلارىندا، "ىرى كاسىپ تاۆارلارى جەتپەي جاتقان كەزدە، وق تۇسى تەمىر زات باسقارماسىنىڭ كەي "بىر زاۆىت باسقارمالارى كوبىك قول تەمىر اسىاپتارىن سانىۆعا "جاي كەسىلىرمەن "بىر تالاي كەلىسىم جاسالعان. سول كەزدە وسى كاسىپ ورىندارىنىڭ تەرەستىپ "جانا مايدىكەت ورىندارىنا تاۆار بەرەمىن، بۆرىنعى جاسالعان كەلىسىمىن ورىنعا كەلتىرەگىن دەگەن.

جۇمىسكەر بانىلاۆ كەمەرەتى بۆلاردى ايىبتى تاۆىپ سوتقا تارتتى.

وتارلاپ جاتىر.

اوندىن. جەراۆۆپ دەگەن جەردىڭ باداۆىيلەرى "بىتالى مەن مىسىردىڭ اراسىندا جاسالعان شارتتارعا مۇدىن سۆنباعان. بۆل شارت بويىنشا جەراۆۆپ دەگەن جەر بىتالىنىڭ قاراۆىنا بەرىلگەن ەكەن. سوندىقتان كازىر "بىتالى ۆكىمەتى جەراۆۆپكە اسكەر كىرگىزگەن. مىسىردا شىعاتۇن "بىتالى كازىنى جەراۆۆپتىڭ البىنۆن بىتالىنىڭ ورنا ساياساتىن جاقسىلاپ جۇرگىزگەندىگىنەن بولىپ وتىر دەپ جورىيدى.

كومەنەتەردى قۇۆدالايدى.

بەنا. بۆقارىيست قالاسىنداعى ۆنەمىرسىنەت "ستۇدەنتتەرى ۆكىمەتكە قارسى كوتەرىلىس جاسايتى. قارا جۇزدى "ستۇدەنتتەر ۆىمى جەرەي "ستۇدەنتتەرىن وقۇعا مەجبۇر ەتۇعا، كامۇنىستى "ستۇدەنتتەردى "بىر جولانا قۇۆىپ شىعارىۆدى تىلىگەن امىرتىۆ "مىلىستىرىجەمىرەي "ستۇدەنتتەرىن مەجبۇر ەتۇ دەگەن تىلەكتى ورىنداماىتى. كومەگىنە "ستۇدەنتتەردى ۆنەمىرسىتەتتەن شىعارىۆعا بويىرىق قىلىپتى.

قىتاي.

مارتتىڭ 3-ى كۆنى پەكىننەن التىنان قابارما قاراماندا شانداي جاعىنان تاعى جاڭجال شىعا باستاپتى، جاپانىنىڭ فاعاز جاسىپ شىعارۋىن پايىرىكتەندەگى جۇمىسكەرلەر كوتەرىلىس جاسىپ جاتىر. ا گىگىمەلەسىپ تۇرىپ جاپانىنىڭ "بىر ۆستىنەن قاراپ جۇرەتىن كوتەرىلىس جاسىپ جاتىر. ا گىگىمەلەسىپ تۇرىپ جاپانىنىڭ "بىر جۇمىسكەر ايەلدى رەنجىتكەن، مۆنىڭ قورلىعىنا شىداي الماي جۇمىسكەرلەر توبەلەس شىعارىپ الگىنى سوىىپ سالعان. سوندان كەيىن ول كىسى ولگەن.

پايدىرىك اكىمى اعىلشىن پالتىسىمەن شاقىرىپ، جۇمىسكەرلەردى قۇۆعىزعان. 10 شاقتى كىسىنى تۇتقىنعا العىزعان. مۆنان كەيىن جۇمىسكەرلەردىڭ تاپانى كوتەرىلىپ كەتكەن. كوتەرىلىسكە 4000 كىسى قاتىسقان. كوتەرىلىستىڭ باسقا پايىرىكتەرگە جايىلىپ كەتۇىنەدە مۆمكىندىگى بار. كوتەرىلىس جاسالعاندار تۇتقىندالعاندارىن بوساتۇدى، ولاردى ادالما سەبەپتەپ، ادامشا سوىىلىسۆىن تىلەگەن.

ەۋروپانىڭ بايلارى ولە قولىمەن وزدەرىنىڭ "جۇمىسكەرىن القىدەپ جاتىر، سول قولدان كۆن شەمىستان العىسى كەلمەيدى.

قاي كۆنى قابار كەلسەدە اعىلشىن، پىرانسىز اراب بەن قىتايدى قىرىپ جاتادى.

قىتاي ەلىن شانداي جاعىنان قىرىپ جاتىپ اعىلشىن العىدى "بىر شۆۆلاتىپ مەدى.

كازىرگى كۆندە كانتون جاعىنان شۆۆ شىعارىپ جاتىر.

وسى كۆنگى قىتاي مىنىندەگى قالىق پارتىياسىنىڭ كۆشتىسى كومەندان پارتىياسى. كومەندان پارتىياسى جىبەنگەرلەر مەن، قىتاي مىنىن شىققان جىبەنگەر لەردىڭ قۇرىپ كەتەرالدارىمەن كورىپ جاۆ. وسى كۆنى كومەندان پارتىياسىنىڭ كۆشى ايتىلعان كانتون قالاسىندا، سونىڭ ماڭىندا. كانتون ەلىدە قىتايدىڭ باسقا جاقتارىنداعى ەلدەردەي مەس، جىبەنگەرلەردىڭ قىتايعا تاعىز دۇسپان ەكەنىن "ايدان سەزىنگەن ەلدەر.

كانتوننىڭ ارجاعىندا كونىگ - كونىگ دەگەن ارالدى اعىلشىن "بىر جولاتا قارالىپ العان.

وندا اعىلشىن ۆكىمەتى، سوندىقتان كانتون مەن كونىل - كونىگ اراسىنداعى تارتىس بولادى دەپ تۇرادى. اعىلشىندار سىرتتان كەلتۇن ساۆدانى قىتايعا كىرگىزبەيدى.

قىتايلار ونان كەيىن اعىلشىننىڭ تارىسەلەرىن كانتونعا كىرگىزبەگەنى كەلدى. بۆل - "بىر.

ەكىنشى اعىلشىن قىزمەتىندەگى قىتاي جۇمىسكەرلەرى كوتەرىلىس جاسادى، كانتون ۆكىمەتى رەان كومەك كورسەتپەي قويمايدى. وسىنداي سەبەپتەر مەن بارىپ اعىلشىن كانتون ۆكىمەتىن ۆىرەتىپ العاق بولادى

كەيىنگى كەزدەگى انجالىوسىنداي قىرىپ قايافىتتان تۇۆعان.

جىبەنگەر مەن وسىرىنە بەتسە العايتۇن ەلدىڭ شىققان شىققان كوتەرىلىستەر "بىز الاي تارىسىنى بەرمەي قويىساكەرەك. اعىلشىن ۆكىمەتى سونى سەلتاۆ قىلىپ كانتون ۆكىمەتىنە شەتتەن تارىسە قۇرا ارالاستىرماي قويماق بولعان. بۆل "ىسىنىڭ جولىزدەمىن كاپىتالىستەردىڭ وزدەرى دەموينداىدى. كەيىنگى قابارلارما قاراماندا جانجال باسىلۆىا اينالماندای "تۇرى بار.

كاپىتالىستەر قانشابۆلىك شىعارىپ جانجالدى ولكەيتە بەرگىسى كەلسەدە، "بورىنىڭ دە تاڭىرىسى بار.

ەردىڭ درلىگىن باماڭاۆ كەرەك.

(ۆىستىمىز بەتتەندە)

"بىزدىڭ قازاقستاندا ۆاقىت ەكەنىمىز قۇرىۆ جۇمىسىن ۆكىمەت قولما العالى 4-5 جىل بولدى. بۆدان بۆرىندا ۆاقىت ەكەنىمىز جولىندا تالاپ بولماس. تۇڭكىرىستىڭ بۆرىن قازاق بىشىندە تولىپ جاتقان ۆاقىت ەكەنىمىز اشىلماس. بۆلاردىڭ كوبى ول كەزدەگى جاۆىزباتىلاۆكىمەتىنەن جاسىرىن تۇرىپ ەدى. مۆنداي ەكەنىمىزدى اشىۆ، قىزمەتىن گۆلدەندىرىۆ جولىندە "بىزدىڭ كارى مۆعالىمدارىمىز "ىرى "ىرى مرلىك كورسەتكەن. تالاي تالاي قىينىشىلىقتا ۆشىراعان. پاتىسا ۆكىمەتى مۆنداي مۆعالىمدارىڭ "يزىن الىپ، جاۆابقا تارتقان، تىنىشتىرىپ اۆرەلەگەن، بىشان، مولدالار بۆلاردى ەلگە جىبەك كورىنىشى قىلۆ جولىندا بار امالىن ايامان-ەدىن بۆزاتۇن كاپىر، اتاۆىرىپ، مويىندارىنا لاعنەت قامىتىن كىيگىزگەن. «تۇرىكىك جاردەم "جىبىپ جاتىر» دەپ دە شاعىم بەرگەن. ول كەزدەگى مۆعالىمدارىڭ كوبى اقىمسىز تەگىن وقىتقان. مەكتەپ قۇرالداۆ جۇمىسىنا "ۆزىنىڭ ازعانا بارىن ورتاعا سالعان. مەكتەپكە جاردەم جىبىتاب قايىرشى بولعان. بالاڭكەي "وقىتىپ دەپ بالا اكەلەرىنە جالىنعان. كوپ بەينەت شەككەن - كوپ "كىمەك سىڭىرگەن.

مرلىك دەگەن وسى.

وسىنداي مرلىك قىلعان مۆعالىمدار "الى سول وقۇ جۇمىسىنىڭ سوڭىندا "جۇر. "بىراق بۆلاردىڭ مرلىگىن "بىز "الى بىلە الماي "جۇرمىز ۆىىىكەنى-بۆلاردىڭ كوبى، قولدارىندا نىساناماسى جوق، ۆامانىدىقتان، قىزمەت ىستاجىندا دۇرىس ساناتا الماي "جۇر. تۇڭكىرىستەن بۆرىن ىستەگەن قىزمەتى انىقتالماي "جۇر.

وسى كۆنى كەڭەس ۆكىمەتى وقىتۇشىلارما زور باما بەرىپ وتىر، وقىتۇشىلاردى ەلدەگى ماديەتىمەت شىرالمەي، ورتاشىلدىق "جونى مەن جاسى بۆۆىندى تاربىيەلەۆشى دەپ وتىر. 25-جىل وقىتۇشىلىق ەتكەن ەدىرگە جىلىنا 240-سوم بەتسىيە بەرىپ وتىر. كوپ جىل وقىتۇشىلىق قىلما ندارما "كىمەك سىيىن بەرىپ جاتىر، اۆىل وقىتۇشىلارىنىڭ وقىتۇشىلىق قىلعان "ار "ۆش جىلىنا 15-بۆرىستىنەن ۆىستىمە اقى بەرىۆ جايىندا جاڭادان انارتىۆ كەمىستىرىلىپ. مەن انارتىۆ قىزمەتكەرلەرى ودانىنىڭ ورتالىق كامیتەتى، كەمىستىرلەر كەڭەسىنە جوبا ۆىستىپ وتىر. مادەنىيەت، سانا ساۆىلاۆ جونىندەن بىزدەن تاگىرى كەتكەن وردىس جۇرىپ تىنىدا ۆكىمەتتەن بەلگىلى اقى الىپ تۇرىپ، 25-30 جىل بالا وقىتقاندارىنىڭ "كىمەگى ۆلى قىزمەتىنەن سالماندا، وقىۆ-ونەردەن تىشقان مۆرنى قاناماعان قازاق ەلىندە، جانىن سالىپ انىمىز بالا وقىتقان مۆعالىمدارىنىڭ 10-15 جىلى سولارمەن قاتار سانالۆى كەرەك.

مۆنى "بىزدىڭ قازاقستان انارتىۆ كەمىستىرىنە مەن انارتىۆ قىزمەتكەرلەرىنىڭ وركەلىك كامیتەتى مىسكەرىۆى "جون. تۇڭكىرىستەن بۆرىن مۆعالىم بولماندارىنىڭ مەجىلىس شىن "كىمەك سىڭىرگەندەرى "كىمەك باتىرى» دەپ اتالىپ ولاردىڭ "كىمەك اقىسى مولايتىلىپ 15-جىل مۆعالىم بولماندارما پەنسىيە بەرىلىپ. الدى "كىمەك سىيىنا ناىىرىلىپ.

جۆبان ۆلى قۇداي-بەرگەن

پىرانسىدا.

جۇمىس ۆاقىتىن 9 ساعاتقا ۆزارتۇما قارسىلىق "بىلدىرىپ، پارىج قالاسىنداعى جاساعىش جۇمىسكەرلەردىڭ جۇزدەن توقسانى جۇمىس ىستەمەي قويعان. ۆلكەن "كى جىبىلىس بولعان. جىبىلىسقا 15 مىڭداعان جۇمىسكەر قاتىسقان. جىبىلىستان كەيىن قالىق جۇمىس بەلەرىندەگى ۆىنە قاراي بەت العان.

پالىنسىيە ارماما تۇسىپ جانجال شىعارعان ۆاقىتتا جۇمىسكەرلەردەن 100 شامالى كىسى پالىنىسىبەدەن 45 شامالى كىسى جارالانعان.

"بىرتالاي كىسى تۇتقىنعا العان.

ماڭىندا ەكەۋى. كەيدە تەرىستىكتەرى وب-وڭاي اق مويىنما "ىسىپ قالادى.

كاپىتالىستەردىڭ اعىلشىن مەن نىزەلە سىنىڭ "ىسىرى پىرانسى. پىرانسى مەن كاپىتالىستەردىڭ بىشىندە، كەڭەس ۆكىمەتىن تانۇ تۇۆرالى وتە شەككەنشەك، كەر كەتكەندىگىنە سالعان مەدى كەرەمەن مەن جەڭىپ دۇنىيەدە اق دەگەنىم العىس، قارا دەگەنىم قارىس "بىر ۆكىمەت بولدىم، "بىز "ىزدى تانىمايمىز. "بىز قاشقان وربىستىڭ كەنەرالدارىن اق بىلمىز. ولار تاقما بىر بولعانشا سىزدەر مەن سويلەسەمىز، دەپ كەڭەس ۆكىمەتىنە تەلەگرام جىبەرىپ قايقايىپ جاتىپ الاتۇن وسى پىرانسى ۆكىمەتى مەدى.

پىرانسى ۆكىمەتىنىڭ بۆل نوتاسى مۆنان 8 جىل بۆرىن بەرىلگەن. ونان بەرى پىرانسى ۆكىمەتى نەشە الماسادا، "ارى سول "بىر "ىز بان وتىردى. كەڭەس ۆكىمەتى مەن تاتۇ لاسىپ مركىن ساۆدا ساتتىق سابىلىسى قاتىناس قىلا الماق جوق.

وسى كۆنى پىرانسى ۆكىمەتى مەن تاتۇلىق سويلەسىپ جاتىر. اربىنە مۆنىڭ سەبەبتەرى بار شىعار.

پىرانسى ۆكىمەتى اۆرىپانى باسىپ "ارىن "وز قىبالىنا باعىندىرام با دەپ مەدى. ول وڭاي بولامادى. اعىلشىن مەن امەريكە تىزە قوسىپ الىپ اقشا جاعىنان پىرانسىنى السىرەتۇگە اينالدى. كۆنى بۆل كۆزگە دەپىن پىرانسىنىڭ اقشاسى ورىنداقان جوق.

كەرەمەن ەلى پىرانسى ەلىنىڭ تاربىقى دۇسپانى. ودا التىناى امەريكە. مەن اعىلشىننا بوي ۆرادى. شامالى كەلسە، پىرانسىنىڭ ايامنان الا بەرىۆ، وتارلاردا قاراپ جاتقان جوق. ماروككە سۆرىيە مەكى جاقتاپ كوتەرىلىس جاساپ وتىر.

كەڭەس ۆكىمەتى ورنىعىپ شارىۆاسى كۆشەيىپ الدى، مىنى كاپىتالىستەردىڭ قاتىسا اينالدىرماننا بولمايتۇندارىنا كوزدەرى جەتتى، نە ىستەۆ كەرەك. كەڭەس ۆكىمەتى مەن بوسقا قاجاسۆدىڭ كەرەگى جوق.

مىنەكەي سوندىقتان پىرانسى، ۆكىمەتى مەن كەڭەس اراسىندا تاتۇلىق "سۆزى بولىپ جاتىر. الدە بولسا، پىرانسى كەڭەس ۆكىمەتىنەن پاسا ۆاقىتىنداعى قارىزدارىن سۆراماق بولسا كەرەك. "بىراق كەڭەس ۆكىمەتى بولماق "مىس قوي.

پىرانسى ۆكىمەتىندە بۆرىنعىداي كەر اسقاقتىق قىلا بەرەرمە دەگەن.

ەل بشىندە شارۋا كاپەرەتىب جومىستارى.

قارباشىلار كانپەرەنسەسى.

پەيىرالدىڭ 26-سى كۇنى ماسكەۋدە گازىت قارباشىلارىنىڭ ۋەكىلىنشى كانپەرەنسەسى اشىلدى. كانپەرەنسەنىڭ باشىنا گازىت قارباشىلارىنا جاتاتۇن ئۇرلى ماسەلەلەردى - گازەتتىڭ ماز - مۇنىن جوندەۋ شارالارىن قاراستىرىپ ەدى. ماجىلىس اشىلىپ تۇرىن جۇرت ايالقا تۇرىپ اناقتى گازىت قىزمەتكەرى رەيسىنەردى سىكە الدى.

باسىما ءسوز قىزمەتكەرلەرى وداعى ءبولىمىنىڭ ورتالىق كەڭەسى اۋىسى بىلگوايب ءبولداسى: ءبىزدىڭ گازەتكە باسقان قارالارىمىزدى كەڭەسشىلەر مەملەكەتتىن قۇرىپ وتىرعان تابىنىڭ بايداسىن كوزدەستىرىپ بولىپ جازىلۋى كەرەك. قارالاردىڭ ئۇرلى گازەتكە ۋىلەسۋى، قارالاردىڭ تۇسىنىكتى ءتىل - مەن جاز لىپ، جۇمىسكەر تابىنىڭ بايداسىن كوزەي الاتۇن بولۋىندا.

ماسەلەسىنە ۋىلەگەن سوزىندە، لەنىننىڭ باسما سوزدەن كۇتىلگەن ءىسىن جالعىز پايدەرىك - زاۋىتتاردىڭ جابىسىرما گازەتتەرى مانا اقتاي الاتۇنىن ايتتى. بۇعان مىسال قىلىپ «ەمەرىپ مۇراتى» دەگەن زاۋىتتىڭ جابىسىرما گازەتىن كورسەتتى. ونىڭ وسى كۇندەگى رەداكتورلىعى جاناتان وقىما - لاردى كوبەيتىپ جولى مەن تەكسەرىپ، وتىراتۇن، ورىن باسقا گازەتتەردىڭ ءۇلگى الۋ كەرەك ەكەنىن كورسەتتى.

كەزەكتەگى ماسەلەلەردىڭ ءبىرى كاسىپشى قارباشىلاردىڭ جۇمىسكەر تىلشىلەر مەن جالعاسىپ جۇرۋى دەدى.

كەسىپشىلەر وداعى قوزعالىسىن ۋىيىرەتەۋدى ۇيىمداستىرا

قازاقستاندا كەسىپشىلەر قوزعالىسى كۇن سايىن ءوسىپ كەلەدى. وتكەن 25-جىلدىڭ وكتەبىر ايىنداعى مەيىتە بۇكىل قازاقستاندا 116000 ودىق مۇشەسى بار ەكەن.

مۇنىڭ ىشىندە قازاقى 23-ماق. بۇل ءوسۋدىڭ كوبى - جەر - توعاي وداعىنىڭ مۇشەلەرى مەن تاۋ - كەن، ازىق - تۇلىك وداقتارىنىڭ مۇشەلەرى.

بۇل كەسىپشىلەر وداعىنا جاڭا قوسىلىپ وتىرعان مىڭداعان اۋىلداعى مالايلار، جاڭا جۇمىسكەرلەردىڭ كوبى وداقتا ۇيىمداسۋ جونىنەن تاجىربيەسى كەم، تابىتىق تاربيەسىنە جەتىسپەگەندەر. ولاي بولسا، كەسىپشىلەر وداعىنا كىرىپ وتىرعان مىڭداعان جاڭا جۇمىسكەرلەردى تاربيەلەۋ، وداق جۇمىسىنا ۇيىرەتۋ - الدىمىزداعى ۇلكەن مىندەت.

وسى مىڭداعان جۇمىسشىلاردى امارتىۋ، ءبىزدىڭ مادەنى - امارتىۋ جۇمىستارىمىزدىڭ مازمۇنى: وسى مۇشەلەردىڭ بىلىمىنە، ساۋاتىنا، شاقىرىپ تۇسىنىكتى بولۋ كەرەك.

ونىڭ ۇستىنە، ءبىزدىڭ مىكى وداق مۇشەلەرىمىزدە ساۋاتتى دەپ ماقتانا المايمىز. جابايى وداق مۇشەلەرى تۇركىل، كەي ءبىر ۇلكەن ماۋاپتى ورىندارداعى جۇرگەن جولداستاردا كەسىپشىلەر وداعىنىڭ تاريحىن، ونىڭ جارلى تابىنىڭ ۇسىندىگى ۇلەسىنداعى قاندايىن ورىن الاتۇنىن بىلمەيتۇندەرى جوق ەمەس.

بۇل ۇقىپتا قازاقستاندا ءبىزدىڭ ۇكىمەت ورىندارىمىز اسا كەم، بارلىق قازاقستاندا 50-70 شاقتىعانا كەسىپشىلەر وداعىنىڭ ۇيىمدارى بار.

كەسىپشىلەر وداعىنىڭ قوزعالىسىن ۇيىرەتۋ كەشكى كورسەتىلىپ جوق. كەسىپشىلەر قوزعالىسى دەگەندەرىمىزدىڭ اتى بولماسا زاتى جوق. ءبىزدىڭ كوبىمىز وسى كۇنگە شەيىن وداق ۇيىرمەسىنەن كورى، وبىن ساۋىق ۇيىرمەلەرىن قۇرىپ، جاقسى كورەمىز. بۇدان قالدى، قايسى ءبىر وداق ۇيىمىنىڭ قىزمەتكەرلەرى كەسىپشىلەر وداعىن نە ەكەنىن ۇگىتتەۋدەن بۇرىن، قايداعى كەرەكسىز پالساپانى ويلاۋدى ءىستەر كورەمىز.

مىنە بۇدان بىلاي بۇل كەسىپشىلەر كەڭەسى جويىپ، وداق جۇمىسىنا ات سالىسىپ ورىندەتۋگە قام ىستەۋ كەرەك. ءبىزدىڭ سانىمىز بۇدان بىلاي دا وسە بەرمەكشى. سانىمىزعا قاراي ساپامىزدا زور بولۋ كەرەك.

شىنىندا ءبىزدىڭ قازاقستانداعى جۇمىسشى تابى تارىك تاب. ءبىزدىڭ كۇنىمىز كۇڭگە، ۇدەپ وسىپ وسىپ كەلەدى. وسىنداي كوزەي الاتۇن بولۋىندا.

ماسەلەنىڭ باسما سوزدەن كۇتىلگەن ءىسىن جالعىز پايدەرىك - زاۋىتتاردىڭ جابىسىرما گازەتتەرى مانا اقتاي الاتۇنىن ايتتى. بۇعان مىسال قىلىپ «ەمەرىپ مۇراتى» دەگەن زاۋىتتىڭ جابىسىرما گازەتىن كورسەتتى. ونىڭ وسى كۇندەگى رەداكتورلىعى بولىپ جاناتان وقىما - لاردى كوبەيتىپ جولى مەن تەكسەرىپ، وتىراتۇن، ورىن باسقا گازەتتەردىڭ ءۇلگى الۋ كەرەك ەكەنىن كورسەتتى.

كەزەكتەگى ماسەلەلەردىڭ ءبىرى كاسىپشى قارباشىلاردىڭ جۇمىسكەر تىلشىلەر مەن جالعاسىپ جۇرۋى دەدى.

ارا قارالايدا كاپەرەتىب ساۋداسى

قوستاناي وكرۋگى، ارالقالى بولىسىندا «كى كاپەرەتىب دۇكەنى بار. ءبىرى «قالىباي» ۇيىم دۇكەنى، ءبىرى «تالدى» ۇيىم دۇكەنى. ەكەۋىنىڭ 136 مۇشەسى بار. مۇشەلىك جارنالارى 574 سوم. مۇنىڭ ىشىندە جاقسى ساۋدا ەتىپ ءىلدىڭ كەرەگىن جاراعان جەتىسىمەرىپ تۇرعانى «قالىباي» ۇيىمى دۇكەنى. «قالىباي» ۇيىمىنىڭ كازىر 70-80 مۇشەسى بار. ءوز قارجىسى كوپ بولماساداي، ازداندىق سايوزدان نەسىيەگە جەتكىلىكتى تاۋار باسقا كەرەك-جاراق الىپ تۇرادى. نەسىيەسىن ۇلەستىرىپ توعاي تۇرعان سوڭ، ازداندىق سايوز نەسىيەگە تاۋارىن تارتىپ بەرىپ تۇراتۇن بولدى. ونىڭ جىلى ازداندىق سايوز مەن شارت جاسالىپ، مالى جىبىتاب بەردى. مۇنان 800 سوم پايدا قىلدى.

ءىلدىڭ كەرەگى - جاراعان ۇلەستىرىپ جەتىستىرىپ تۇرادى.

بۇرىن باستاپ - توستىپ ەدەگى كاپەرەتىبىنەن پايدا قىلىپ قالعان بايلار «قالىباي» ۇيىمىن ءوز قولدارىنا العىسا تىرىسىپ، دەگەندەي بىتىمى المادى. مىندى مەن ىشىندە ۇيىمىا قارسى ۇگىت جۇرگىزىپ جۇر.

ۇيىم تۇرعان ازداندىق ۇلىمى شارۋاشىلىق ارتىلىنىڭ مۇشەلەرى وزدەرى بولماق دۇكەن اشىپ شاشىلىپ كەلەدەگەن سوڭ قالىباي ۇيىمىنا مۇشە بولىپ جازىلدى.

«تالدى» ۇيىم دۇكەنىنىڭ مۇشەسىدا بىلىنەر جاقسى ەدى. ۇيىمنىڭ قاسىنان اشىلعان وعان قارىز سەرىكتەنگەنىڭ كۇشى مەن جاقسى ساۋدا بىتىپ تۇرىپ ەدى. بىيىل قارىز سەرىكتەنگەنىڭ قارجىسى كەمىگەن سوڭ «تالدى» ۇيىمى دۇكەنىنىڭ ساۋداسى ناشارلاپ كەتتى. جابىلىپ قالۋى كادىك.

بايتاۋشى.

كاپەرەتىبىنەن قۇرۇلار پايدا - لانجاسىن.

قازاقستان ورتالىق قىزىل ورداعا كەلگەنىنە، قىزىل ورداعا توگىلەتىنىڭ بۇرىنعى ساۋدەگەر بايلارى، تالا بايلارى مەن تاۋىس پىسىقتارى ءوز بەتى مەن ساۋدا ەتە المايتىن العىسالىقتان قاشىپ، ۇكىمەت ساۋدا سىناقتاسىپ اكەتىپ بولىنۋدىڭ بالماسا 7-8 ادام بىرىگىپ كاپەرەتىب ۇيىمى اشىلۋدىڭ جولىنا ءتۇسىپ ەدى.

مىندى ورتالىق قىزىل ورداعا كەلگەندە وندايى كاپەرەتىبىنىڭ يا «اكەتىنىمىز» تىيىلماي كەلدى.

جاقىن ارادا مەنەن ءجون سۇراماق ءبىر پىسىق جان باسى 500 سومنان اشىپ شىعارىپ 5 - 6 ادام بولىپ «كاپەرەتىبىنە» اشايىن دەپ جۇرگەندەرىن ايتتى. مەنىم جاۋابىما قاناعاتتانبايى ارىز جازىنىنى بىزدەپ كەتتى.

جان باسى 500 سوم قايى كەدەيدەن شىعادى؟ 5 6 كاپەرەتىب بولاما؟ بۇلاردىڭ كاپەرەتىب بولىپ نەسىيەگە ارزان تاۋار الىپ ساۋدا قىلىپ سوڭىندا جۇرگەن بايلار، پىسىقتار ەكەنى انىق. سوندىقتان مىسالكەتتىك ساۋا ورىندارىنىڭ، كاپەرەتىب مەكەمەلەرىنىڭ، كاپەرەتىب ۇيىمدارىنا زات بەرمەدە، الدى مەن ول كاپەرەتىبىنىڭ كىمدىگى ەكەنىن، مۇشەلەرىنىڭ قانشا، قاندايى ادامدار ەكەنىن جاقسى زەرتتەۋ كەرەك. اينىمەسە، كاپەرەتىبىنەن قۇرۇلاردىڭ پايدا لانۋى انىق.

گەدەي.

شىلىك دامنە مال شارۋاسى قولايلى.

بوگە، بولداسى «كىچەكشى قازاق» تىڭ 34-سانىنداعى «كىن شارۋاسى قولايلى» دەگەن ماقالاسىندا تۇركىستان ۇيىمىنىڭ شىلىك ازداناندامى بايىگە، «كىن شارۋاسىنىڭ قولايلىعى» ىن ايتادى. بۇعان شىلىك دامنىڭ جەرىنىڭ ەكىسكە جارالىمدىعى، سۇۋىنىڭ مولدىعىن، بازارىنىڭ جاقىندىعىن دالەل قىلادى.

«بىراق بوگەن، شىلىك ازدانى تۇۋرالى، ونان بۇرىن جازعان جولداسىنا شىلىك دامنىڭ تۇرمىسى مەن، جەر جاعدايلارى مەن تانىس بولماسا كەرەك. بۇل دامنىڭ وزىنەن شىققان، تۇرمىسى مەن، جاعدايلارى مەن تانىس بولعاندىقتان بۇل تۇۋرالى ءوز پىكىرىمدى بىلدىرەمىن.

بوگەن جولداس: «شىلىك دامنىڭ جەتىكىلىكتى جەرى، سۇۋى بار، مال بوگەن وزەندەر سۇۋىن بايلاپ پايدالانىپايدى، ەسىر بويىندالىلار شىعىر مەن ەكەن ەكەدى..... قىايقورا دامنىڭ جارى وتىرىقشى، كوشپەلىلەرىدە وتىرىقشىلىققا ايالىپ كەلدى» دەيدى

بۇعان مەنىم جاۋابىم:

شىلىك بولىسى بۇرىنعى شىلىك بۇم كول، نوعايقورا بولىستارىنان قۇرالعان. ءبىر شەتى شىمكەنت بەن شەكتەسى بوگەندە بولسا، ءبىر شەتى - قىزىل قۇمدا، ەكى ارالى ايالىق جول. ىلى - 8 ماق ۇيىدەن ادامى. بوگەن وزەنى بويىندا 400 ءشى سۇۋارىپ ەكەن ەكەدى. ءبىراق سۇۋعا جارىمايدى. كوكتەمدەسۇۋ تاسىماسا، سۇۋ بولماي قالادى. بۇل 400 ۇيىدەگى شارۋاشىلىقتا تەگىزى مال. قۇيىكول بولىسىنىڭ دامىنىڭ ءىسارى دەرلىك كوشپەلى.

شىلىك بولىسى دامنىڭ جارىسى كوشپەلى، جارىسى وتىرىقشى وتىرىقشى مال تاسقىن سۇۋدى كۇتەدى، ول بولماسا استىق شىقپايدى. 3-2 جىلدان استىق شىقپايدى. سول بۇلاردا مال شارۋاسىنا ابدالا باستاعان.

نوعايقورا بولىسىنىڭ مالى 1000 ءشى بولسا، سونىڭ 100 ءشى شامامەن «شوقى تاس» دەگەن جەر دەن ەكەن ەكەب مال بامادى. قالعانى كوشپەلى. بوگەن اينالاداعى ەسىر بويىندا شىعىر مەن سۇۋ شىعارىپ وتىرماندار دا جوق.

بوگەن «بازارى بار» دەيدى. ءبىرىنشى «بار» دەگەن كەسىك بازار بازار بولىپ جارىمايدى. ۇيىققىنى قاسىندا سۇۋى جوق. بازارما كەلگەن مال سۇۋدى وزىستاردان باقىرلاپ سالىپ الادى، اينالاسىنداعىلار جوق. سوندىقتان بۇل بازار وسى باستان تومەندەپ بارادى. تەمىرلان بازارىنا شىمكەنت مەن شەكتەسى مالدىرمەن باسقا مال بارا المايدى.

كازىرگى شىلىك اۋدانىنداعى مال شارۋاسىنداعى مال شارۋاسىن دەستەيدى، بەرەن - ساران وتىرىقشىلارى دا مال شارۋاسىنا بەيىمدەلەدى.

سوندىقتان بۇل مالگە ازىرگە مال شارۋاسى قولايلى.

اشىرەك ۇلى.

«گاج» دى كەدەيلەر پايدا - لانسىن

قىزىل ورداعا 20-21 ىنشى اۋىلىنىڭ ورتاسىنداعى ارال توبە، الا قاشار، تاز توبە دەگەن جەردەن «گاج» دەگەن كەن شىعادى.

بۇل كەن ۇكىمەتكە ونە پايدالى. ونىڭ جاز كەدەيلەر كۇيدىرىپ، كوب پايدا قىلدى. ءبىراق، ساۋدەگەرلەر لراما كەرىپ پايدالانىپ كەتتى.

بىيىل سول دامنىڭ كەدەيلەرى ءوز بەتتەرى مەن ۇيىمداسىپ، جەر - كەنىنىڭ كەڭسەلەردەن جول - جوبالارىن دۇرىستاتىپ الدى. ونىڭ بەر جاعىندا بىلتىرعى ۇيىرىنىپ قالعان ساۋدەگەرلەر ارەندەگە (جالما) الدىق دەپ، كەدەيلەرگە كوزىن الارتىپ ءجۇر. سوندىقتان ول گاجدى ساۋدەگەرگە پايدالاندىرماي ۇيىمداسقان كەدەيلەر پايدالانۋىن بولسا ەكەن.

تىلشى ب. ۇلى ا.

قارا توبەدەن بازار اشۋ كەرەك.

شالقار ۇيەزىنىڭ - شالقار ۇيەزىنىڭ 6 بولىس قازاق بار. مرعىز، شالقار قالاسىنا جاقىن بەس بولىسى. قارا بۇۋاق ءبولىمى شالقاردان 3 ءجۇز شاقىرىم اق توبە قالاسىنادا سوندای. بۇل بولىستىڭ بازارى اق - توبە. كۇشى جەتكەندەرىنا قاتىناسا الادى. كوبىنە ورىسكىي مەن ورىنبورداڭ ساۋدەگەرى ەلدى سوعىپ كەتەدى.

قالادان شالماي بولعاندىقتان سوت، تەرگەۋشى، مەلتىسە دەگەن سىبىرلاپ بولادى. سوندىقتان بۇل ەلدە مىكى اەت داۋرىن سۇرەدى.

بۇرىن قارا بۇۋاق قالاسى بولاتۇن ەدى. بۇگىندە 50 شاقتى ءشى بار. بولىستىڭ ءدال ورتاسى. مەنە، وسى قالادان ۇيىم دۇكەندەرىن اشىپ، سوت، تەرگەۋشى قويىپ، ءبىر جاعىنان بازار اشىلسا، شارۋاما وتە پايدالى بولار ەدى. بازاردىڭ قاشىقتىعىنان ەلدىڭ كوپ زاتىنان شارۋا پايدالانىلماي وتىر. كامىلول نۇرماقان ۇلى.

شاپاي قاتى.

شاپاي مىس ءبىر گازەتتىڭ ءتىلى شىعىس مەنى ۇيىنكەنى - گازەتكە ءتىلشى بولۋ، گازەتكە ءسوز جازۋ دەگەن شاپايدىڭ ويناداى كەرەگەن نارسەمىز. كەشەگى تاكەلە زامانىندا جەڭىلدىنداۋ، جەڭىلىپ لرتىندا بولىپ، سەرىلىك بەن ءومىر وتكىزگەن شاپاي، گازەت دەگەنگە اينالىپ قارامان با!!

سوڭعى كەزدە دۇنيە تۇرلەنىپ دەدى ەوى. ەكىنشى ءبىرى گازەتكە ءسوز جازىپ، تابىزا ۇۋىنىپ قالاسىنىڭ ءۇشىن بۇيىرگە تەمىپ الاتۇن بولدى. تالايدىڭ شالىقارىنى اقتارىلدى. تالايدىڭ باسى سوتقا بىلىكتى، كوبىنىڭ قاتارىندا شاپايدىڭدا ءبىر قىلمىسى گازەتكە بىلىنگىپ قالىپ، اۋىرىپ مەن جانى زورعا قالدى... سودان بەرى شاپاي گازەتكە ءتىلشى بولۋدىڭ كەمىرەگى ەكەنىن سەزە باستادى.. ءبىراق، ءبىر قىيىن جەرى گازەت باسىندا - عىلار مۇنىڭ جازعان قاپارىنا سەنبەيتۇن بولدى... قىرسىق قايدا دەرىك بارما؟!..

ءبىراق، شاپاي ءۇمىت ۇزبەيدى. ەوس - جارلارىنا قات جازىپ، ەوستىق گازەتكە باسىندا كور» دەپ جالىناداى ەكەن. سوندای قاتىنىنىڭ ءبىرى ويلاعان جەردەن مەنىڭ قولىما ءتۇستى. شاپاي قاتىنىڭ قورىتىندىسى مەن وقىۋشىلاردى تانىستىرىپ كەلىپ، وسىنداي جازىپ وتىرمىن.

توعىزارىسى توقتاۋىل - تابىن سۇۋىنىڭ ولكەسىن الىپ جاتقان قاتىنىڭ ءىلى. كوبىنە ن تەشقابايدى: گوز سۇۋگەن مولداۋ، شىرىنە باسقان سىرزالاردا، جۇلىپ جەگەن تۇۋدا، زارلاپ جىلاپ جۇرگەن موسىندا. ءبارىدە وسى ەلدىڭ تابىلادى... بىيىل وسى ەلدىڭ سايلاۋى وزگەشە قىزىق ءوتىپتى!.. توقتا، ءوزىم سوزگە دوكىر ادام، كەلىستىرىپ ايتا الماي، جوق با - ودامدا شاپايدىڭ وزىنە سويلەتەيىن

شاپاي سايلاۋدى باستان اينا كەلىپ، ەلگە قىزىق جەرىن بىلاي سۇۋرەتتەيدى:

- مەۋىتىڭ بارىنەن قىزىعى - ۇزىن تىرا اسىل بەكتىڭ ءبىر جەتى بوئىس بولىپ، ءتۇسىپ قالعانى بولدى ەوي!..»

قاتىنىڭ بۇل جەرىنە جاقىنداتىڭ نىشانە اسىل بەك تۇۋرالى بىلاي ءتۇسىنىس بەرەدى: (سالدەلى اسىل بەك دەپ تۇسىنبەگەندەر، ول جارىقتىق بالا - مەن وقىتىپ جاتىر ەوي...)

«...اسىل بەكتى سايلاۋدامى مانسۇتىمىز - كىلەڭ كوكجالدار جىبىنالىپ ءوز ادامىن سايلادى دەۋ بولا مەن دەگەندەك ەدى. اسىل بەكتىڭ مومىندىعىن، قالىقتىڭ وعان قانى ۇيىپتۇنىن كورىپ بىلمىز ەوي. ءبىراق، قىرسىقتان ءىستىڭ وڭعانى بارما: تاسىپ كەتىپ جاتىر ەدى ما كەمىزما جۇۋىتىپ بىزەوي... ەلگە ارەسى سايلاۋشىنىدا كەسىمىگە كىرگىزىپ بىز... ءبىز وزىمىزشە ءىلار بولىپ جۇرسەك، ودا جۇمىسىن ءىستىرىپ ءجۇر ەكەن: سىكە تاقىدى دەگەندەن ون ادامىمىزدى داۋىستان شىعارىپ تاستايتى؟.. مۇنىڭ مىشىنە شىعارىپ لىۋما تىيىسىلەرىدە بار شىعارەوي، ءبىراق، تۇلاكى ىشكى بار، ەكى كۇرەكتەدى بارلاپ جەگەدى... دەپ جازىرماسا، قوسەتتى شىعارا تۇن ءجونى جوىىراق ەدى. قاۋىتان تۇۋرالى ءسوزدە جوق. مورجاسى قاقىپىان ەىرىمىتى تارەلاندا، ونىڭ سايلاۋ باسىنا بارعانىن ءوزىمىزدە مرسى كورىپ ەدىك... سونى مەن سايلاۋىمىز تۇۋرىلدى...» دەيدى شاپاي

سايلاۋشىما ءمىن تاعادى ودان ءوش الىۋما دايىن ەكەندىگىن سەزدىرە كەلىپ، كوتەرىلىپ مىنە جونەلدى:

«وكىرىكتە وتىرعان ازاماتتار دەگەن ءبىزدىڭ جاعىمىزدا (ايىرماي، وسى، وكىرىكتىڭ كەڭىس اعاسىنداعى بىزگە جاق دەمەسە بىلگى ەدى) ارىز جولداعىنىڭ جا تىر. اقىرى نە مەن تىنار؟!...»

وقىۋشى، ايىۋىنا تابىن ەلىنىڭ سايلاۋىنىڭ تىنىمىن شاپايدىڭ ءوزىدە جازباي وتىر. شاپايدىڭ بىرگىن زادەمىن ءبىزدە بارمىز.

ەنو، مىندى، پاكاۋ (بۇل شاپاي ءسوزىن) وسى مەن ءىستىرىپ، قورىتىندىنى كەلەر قاتىنان جازارمىز.

م.

گۇبىرنە قابارى.

●● سەمەي قالاسىندا وتىن تابىلىپ، بايقالادى. جۇرتتان وتىن ازىرلەپ جۇرگەن «تاپ تىمروي» دەگەن مەكەمەنىڭ قولىندادا وتىن جوق كورىنەدى اۋىل شارۋالارى وتىندى جەتكىلىكتى تۇردە كەلتىرمەگەندىكتەن قىمباتتاپ بارادى.

پارتیا تیرشیلکی

ورانتی تیرس وهنباؤ کیرەك.

کومەنتس پارتیاسی «بەتکەنی اؤیلما بۆرا» دەگەن ورانتی جاریالادی. «بر قاتار ادامدار، و ی ورانتی تیرس «تۆسینیب «جۆر.

- «بۆرینی وافتنا کومەنتس پارتیاسی باسکا بقتیار-بەرك بەر-مەیتۆن «دی. کازیر» قالای تۆریب» قالای جۆرسەکته بقتیارلی بولدیق» ەندی «بزدی «ش کیم تیا المایدی» دەب «ل بشندە «نوسین قاهیب جۆرکەندەردە از «مەس.

سایلاؤ بەرەتندەدە وسی ورانتی تیرس وعنتۆشیلار» تەمسە وەندە-ریۆشیلار بولمەلادی بۆرینی «ل بیلیب داندەگەن انقا مەنەرلەردك: «ەندی قالیقتا بقتیار بەریلدی. کیمدی سایلاسادا بولادی. کومەنتس پارتیا-سینك سایلاؤدا جۆمسی جوق» دەب وتیرك لاقاب شاشیب» «دال بۆرینە «مدای رۆۆ تالاسن قوزداتیب» ساسیق پارتیا کوبەیتیب جۆرگەنی» بیلندی.

«بەنتی اؤیلما بۆرا» دەگەن ورانتی «لدیك پایلارینا» جۆۆان جۆدەریق-تارینا» انقا مەنگەن پەسنتارما-نۆۆلارما» دۆمشە «ولدالارما بەتکەنی بۆر دەگەن «سوز «مەس. کومەنتس پارتیاسی بەنتی «لدیك جارلی - جالشیلارینا» کەدەی» ورتا «ومین شارۆالارینا بۆرینۆما تایسیریب وتیر. بۆل ورانتی» «لدیك کەدەی ورتا شارۆالارین جمداس-تیریب» اؤیلدامی جۆۆان جۆدەریقتا قارسی ویمداستیریۆ ماق-سۆتی مەن شمارلیب وتیر.

کومەنتس پارتیاسی «وزینك «بر باستاعان جولمنان بەتین «ش «بر بۆرمایدی.

- وندەنقتان «ل شارۆالاری جوعارعی ورانتی تیرس وعنتۆشیلارما «تۆسیندیریب» تیرس وعنتیریۆ-شیلاردك بەتین قایتاریب وتیریۆلاری «تیبیس.

№49 «تیلشی

بولکوم وتجای-اؤیلدامی ویالار وتجایدی.

(قزیل ورما ویەزی).

قارا وزەك بولیستیق پارتیا کامیتەتینك قاراؤیندا «بر تەشە پارتیا ویالاری بار. بولکوم مەن اؤیلدیق ویالار اراسیندا تۆك قاتیناس جوق. نۆسقاؤ بەریب» ساپاساتیق یاعنی سیلەپ وتیرمان بولکوم نامی دا جوق.

اؤیلدامی پارتیا «ۆشە-لەر نیك قۆر اتی مانا «کومەنتس» بولماسا» کومەنتس پارتیاسینك جولدن» «تارتیمین» ویا - بولکوم دەگە نیك نە مەگەنین د، جونیب بەلەیدی. ویا اشیلمالی «بر جیلمسی شاقیریلماعان ورندار بار. بۆل کۆیدە اؤرەاندا ولاردان قاندای «سی» نەندی جەمسی کۆتیلۆگە بولادی

پارتیا ویالارینا قاراماندا کامسا-مول ویمداری جاقسی بستەیدی دەۆگە بولادی. ولاردیك ایندا «کی برەت کەزەگتی جیمیلستاری بولیب» «ار تۆرلی ماسەلەلەر قارالیب تەکسە-ریلیب تۆرادی

قزا وزەك بولیستدا پارتیا جۆمسەن تەز جاندانیریب جیەریۆ «ۆشین» ویەزدیك پارتیا کامیتەتی بولکوبگە جاقسی ساپاساتیق «بدلەدی بەلسەندی قاتش جیەریۆی کەرەك بولکوبنیك «وزی وتجای» اؤیلدامی ویالاری وتجایدی. کوز.

ولکەلیك پارتیا کامیتەتی ماگندا

قزاەستان جوعارعی سوتیندا «بری جۆمستاردی زەرتەتۆشی بولیب مۆستایا ولی ساپار» ولکەلیك بۆر-گەرەر کومەکشیسی بولیب قوسای ولی قاجیالمی» سۆزاتان ولی بەلکە-لەنگەن.

اؤیلدا توکەرس زاگن ورناتۆ جۆمسی جانا «قوسشی» ویمی.

اؤیلدا قوکەرس زاگن ورناتۆ جۆمسین پارتیا» کەگسی ورندەری مانا «مەس» کەسیشلەر وداعی «جانا بارامق الۆمەت ویمدار» دا جۆر - کەزیۆی «تیبیس. وسی برەتە «قوسشی» ویمدارینك مویناندا «بر قاتار «مەلەتتەر ارتیلادی. قازاقتیك بۆرینی انا - بابا سالتینان جا ا رۆۆشیلدیق نەگیزینە قۆریلمان تۆرمسی جاعدایلاندا تۆۆمان «ار «تۆرلی قدامستارما» «ارینە» کە کەسنەر ۆکمەتی کوزین جۆمیب وتیرا المایدی. وندای قدامسە-قاردی بەتی مەن قویا بەریۆ-بایلار» جۆۆاندار ا کەشلگەن کۆشیتیب» «چە کشاەردیك «زیلدۆ نە سەبەب بولماندیقتان» کەگەستەر ۆکمەتی بارلیق کۆشی مەن الدادی. مۆندای قدامستاردیك تەزمەنە الدی مەن ایدل تەکەنگی جاینداعی قدامستاردی الۆ کەرەك. کوب ذاتمن الۆ» قالیك مال بەریۆ - الۆ» ایدلدی زورلاپ اکەتۆ - بۆلاردیك بارامیدا ۆکمە-تسیزدیك نەکیزگی زاگدا قالیشی.

بۆل قدامستاردی مۆلدە جویماي تۆریب» قازاق ایدلی کۆگەکتین» مرتیك تەکیسەنە تولیق ازات بولا المایدی

بارمتا - بۆدا ولکین زیاندی قدامستاردیك «بری» بارمتادان اسیرسە کەدەی سورلایدی بارمتاما بارۆشی» بارمتا «ۆشین کوز شمارلیب باس جازۆشیلك کەسی کەدەیلەر بارمتانی ویمداسیر بۆشی بایدالا-نۆشلار بایلار بولادی.

کەدەیلەر» بایلاردیك جۆمساماندین ورنداۆشی «بر تۆرال مەسەلەنە» ماناجۆریدی. بارمتاما بایلاردیك وزدەری بارماماندیقتان» زەرتەنی کەلگەندە» وندیك ایبین مویننا قویۆدا» وتە قیین. سوندیقتان سوتقا تارتیلۆشیلاردیك کوبی کەدەی بولادی» شابۆیلدی ویمداستیریب باستاۆشی بایی بۆرگەۆلی قالیب» سوتقا یلەتەیدی. «تیبیستی جازاسین تارتیادی.

جوعارییداعیلاردیك بارینە قازاق-تیك رۆۆشیلدیقتا تەکیزدەلگەن تۆرمسین الماق» بۆعان مالدیك نادانلیقسین» مادەنیەتسیزدیگین» کەدەیلیك بای قولیندا مزیلۆین» اقماقالداردیك «الی سۆیریتیلیب قالمای کەلە جاتقان ماگیزیندا قوسای» «قوسشی» ویمینا تو کەکەرس زاگین ولکە ورناتۆ جوندەندە تاۆدای جۆمستار بارلیمین کورەمیز.

مل اراسیندا تومەنگی کەگسی ورندار» (بول انکومدار» اؤیل کەگسەتەری) «الی کوگیلدەگیدی نەمایب» ورنیمب کەتکین جوق. بۆلاردیك جۆمستارینداما شالاەایلیقتار» «تۆرلی قیاناتقار» زاگیز سالیقتار» «تورمشیلدیك» مەتەزدیر «الی قالمان جوق.

دەن ساۆلیق ساقتاۆ ءسی.

قامیق جاراسی شەکتی.

قازای ویەزینە - مل اراسیندا 3 - 4 کۆندەی اۆرتیب «جۆریب» جۆگەریندەی بولیب شماتۆن قارا مەق دەگەن جارا بار. «تۆری اق شەشك «تاریزدی. سوگەی کەزدە قالا مەن دالاما تە کەس جایلا باستادی. کوبینە جاس بالالار» شمادی. جازیلار الدیندا بریگەدب کوبگە دەین قارا قوتیر بولیب تۆرادی.

بۆل «لدە تە کگە قوتیردا بار. ارناب کەلیب قالاداە ی دوقتیرما کورسەتۆشیلەر از. «ل بشندە ۆکمە - تنك داریگەری جوق. «ار کیم بیلگەن «مەن بستاب «جۆر. «تیلشی 146

ربا اؤردۆی بولاماسین

شەرلی ولیسی - 24 - ینشی اؤیلدا 2-3 کۆندە اۆیرماي 3 ادام «ولیب قالدی.

24 - ینشی اؤیلدیك قازاقی توقما ماەبت بایسافال ولی دەگەن بەەیرالدیك 4 ی کۆنی اۆیرماستان «ولیب قالدی. جانا سول ماگایدا اماش جونیب وتیریب «بر ورس «ولدی. 23 - اؤیلدا تۆرکەستان جاقتان کەلگەن «بر قازاق قونعان جەرینە اۆیرماي ودا «ولدی.

«بەرشەتی قیریلیب جانسادا» ادام بیلەەی قالاقۆن قیرەمەن سیر «لین ۆکەمەت قیراعلیقیەن قاراماسا بوسقا قیریلیب قالۆما مۆمکین «کەن.

اۆیرماندارما داریگەرگە باردەسە» ورس داریگەری «بیز قارامایمیز» دەب ساۆیرما «بر سالادی. دەیدی. جەرگیلکتی» کەمەلەر سالاق قاراماي» مۆنداي قەوام پایداسینا تەمەز کیریسۆلەری کەرەك

قاپارشی.

مونشا کەرەك.

دەن ساۆلیق ساقتاۆ» «تۆرال کەسەلدی» ادام زاتقا زارالی تارسە تۆۆرالی کیازەتتیك «ار نومیرینە جازیلیب کەلدی.

«ل بشندە اۆریۆدیك «لگە دەەدی-سی تەکگە قوتیر» سار جارا» شیقان دەگەندەر. بۆل اۆریۆدی قالادان قاشیق «لدەگی ادامدار «لەمەی «جۆریب» وا-گەمین «بەراق بیلدی. دەن ساۆلیق جاینداما جازیلمان کیتابشارلا جیتکیلکتی بولیب» «لگە تاراماق مەس» اۆریۆ-دیك کوبی دەەتی تازا ۆستاماماندیق-تان بولادی. قازاق «لی» اسیرەسە دالادامی «لەریدیك ادامداری» قیس سۆۆما تۆسە المای دەەسی کیرلەیدی.

کیرلەگەن دەەگە اۆریۆ ۆیا سالیب مەگەندەب الادی. مونشا سالیۆ مەن جۆمستاری جوق. مونشا جانیندا تۆرسا اؤیل ادامداری «تۆسیب» دەەسین تازا ۆستاسا» اۆریۆ جۆقپاس «دی.

جەرگیلکتی بولیستیق مەکەمەلەر «لدیك ساۆلیسینا اسا زەر سالیب» بولیستیق بۆدجەتتین دەن ساۆلیق «بولیسین اشیۆی کەرەك «جانا» «ار «بر اۆیلدان» کیشکەنە بولسادا» مونشا اشتیریب قویعانی «جون. قالیقتا بۆل تۆۆرالی تۆسیندیریلسە» «ل «وزی دە سالار «دی. «ولارما ایتیب سەەتۆ-شی کەرەك.

ق کوز.

داریگەر جوق.

قوستاي ویەزینە - قازاق بولیستارینیك «دال بشندە اشلمان اۆیریۆقانا جوق. قوراسان (شەشەك) قیریلشا سەمەلدی اۆیریۆلار اۆیلدیك «بر شەتینە کەرسە» ادافتاماي شیقیریلیدی. تالای قەوشندار قازالاندی. سۆزەك» بەزکەك اۆیریۆلاری بولیب تۆرادی

مەتە» وسیندای تاۆقا ساتاردان «لدی ساقتاب قالۆ «ۆشین بولمس بشندە اۆیریۆقانالار اشیۆما» جەان «دەین کوشەلی داریگەرلەر جەەریۆگە مجداەات قیلما «کەن.

بایقاۆشی.

اؤیل تورمسی.

„БЫК ПОМЕР"

بورتە جاق - ورنیبورما قارایی-تۆن بورتە بولیسی» قازاەستانما قاشان قوسلاسیز» ورتالیقتا قالای شەشیلەر «کەن دەب قۆلاەسیندی «تۆریب وتیریز

کازیردە «بستیك کوبی ورس تیلندە جۆریدی. اؤیلدامی قاشیلار-دیك شالاەایلیقتان شاریۆلارما کوب کەشیلیك کەلیب «جۆر.

مەگنان «بیرین مەسال قیلیب مەنانی ایتایین:

وکیزی قازالاب» قاۆیبسیزدەز-یدیریۆ مەکەمەسینەن جاردەم الۆما کۆۆالیك بەرگەن «بر قاتشی مەنا «تۆردە جازیپتی:

«Бык помер аяги посган»

وسیمان «مور باستیریب مەکەمەگە بارسا» قیزمەت «ەتۆن ورمی جول-داستار» وزدەری دۆریستاب جازیۆدیك برەتین جازیب بەریب» «مور باستیریب اکەلە دەب اؤیلدما قایتا جەەریپتی. بۆل قالیقتا بورتە بولیسینا «ار جوننین قیین بولانۆن «تۆری بار.

ساپا.

زەینولانی بەلەدی‌مە «کەن.

قزیل جار ویەزی. قزیل تۆۆ بولیسینیك 7 ینشی اؤیلیندامی زەینولا سقاق ولینیك 23-24 ینشی جیلداری بولیستیق مەلەتسە بولیب تۆرعاندامی قیلمستاری اقمولا سوت ایماعینیك 21 ینشی اؤدان قالیق قەرگۆشسیندە زەرتتەلیب، ایبیی انیقتالماندا» شارلاقتیك تۆتقین ۆیندە 6-7 اي جانیب سوتقا دەین کەبیلگە شتقان «دی.

وسی کۆنی کوکشە تاۆ ویەزینە بارىب بولیستیق مەلەتسە بولیب «جۆر. مۆنیك جاینین کوکشە تاۆدیك جاۆابتی قیزمەت کەرلسەریتیك کوبی بیلەتۆن «دی. ول ورنما نەگە قویدی «کەن؟

بیلگەن

جەرگە بیەشیلیك جوق.

الماتی ویەزینە - قەوردای بولیسی مەن قونسی «بر توقالدار بار. بۆلار قازاقتیك «لگە قولایلی جەەرین کوك ورای شالمین» بەتەگەلی بەا-لەەرین الیب وتیر. قازاقتار قارا تاقیردا «کەن سالسا» جەەرینەن 17-18 بۆت «ار کەتسە 30 بۆت الادی. قوتالدار جەەرینەن 60 70» 90 بۆتما شیەین الادی.

قازاقتیك «بر مالی جەەرینە تۆسسە» مال اۆزی 2 سومنان الادی. قوقالدیك مالی قازاق جەەرینە تۆسسە» ۆرىب - ۆرىب تارتیب اکەتدی قسقاسی بستیب وتیرمالی زوراق» بۆلار کوشەدی دەگەن قابار بار «دی. «الی کوشکەن جوق.

- «کەر 13814 سوم بەرسەگەر کوشسیز - دەیدی. ول سومالی تاۆیب بەریتۆن قازاقتا شاما جوق. جەر بولیمەری قازاقتاردیك جەەرین وزدەە-رینە قالدیریۆما کۆش سالسا «کەن.

م الداشۆکەر ولی

قیزمەتکەرلەر قالتەراب وتیر

بەرەزدان - امان کول دەگەن «سکی «بر بولیس «ل بار. بۆل «ل تەنیش وتیرا المایتۆن» «کی جاق بولیب» «بەرینیك ۆستیمن «بری پالە بزدیب وتیریك کۆۆا سالیب» داۆ قۆۆمان قامیتمان «ل. بۆکیل قازاقتا «مالیم بولمان «رعیز قیز-مەتکەرلەریمیك سونی» دەگەن بریسەبلیك جوعارعی-سوتینك قەدەرما القاسیندا تەرگەلگەن ازاماتاردیك «سیدە وسی «لمان کولە» دیك نالا-سنان بولمان. بۆل «ل» «بر سایلاۆدی «بر سایلاۆما قوسیای قالمان «مەس. وسی کۆنی سایلاۆدیك ارتی قالادا «کی جاعیتان 30 40 تان ادام «جۆر. «بەرینیك ۆستیمن «بری ارىز بەریب» مەکەمەلەردیك الدین قاماز بەن تولتیرادی.

بۆل جەردە قیزمەت بستیب تۆریۆ قیین. ۆیتکەنی وتیریك شامەم بەریب، ایبیکەر قیلیب تاستاۆی وپ-وکای سوندیقتان قیزمەتکەرلەر قالتەراب وتیر.

کەلیمسك.

وتیریك جوعالتی بادام

اقمولا ویەزی - قارامالدی دلینیك 2 ینشی اؤیلیندق کەگسی اماسی «ایدیرامان ۆای ورندنان «تۆسیب» جا گا سایلانمان کە گسی امامسا «مسین تاپسیرماندا» کەرسی-شمەیس داپتەرین جوعالتتیم دەب وتیر. ول جورتالدا بارلیق «لدین الماق بزبوردیك مەسەلی بار «دی. سەنیم قاماز «ۆشین «بر سومنان» مالما سەنیم قامازدی «بر سوم 80 «تیین» 2 سومنان الدی. جانا بەرەۆدیك سەرتتیان «بۆرتە کەل جازیب» ولاردان «بر قۆنان وکیز 10 سوم الدی. تەك بەرەۆگە بەرەۆ پالە سالسا» ولاردان انقا الا بەرگەن وسلاردیك بارىندە «ایدیرامان ۆای جەب وتیر.

«بیلۆشی.

«لدی ایگەرلیب وتیر.

«کەکەتی ویەزینە - بادام بولیستیك 28 ینشی اؤیلیندان 23-24- ینشی جیلداری قاریز باز کەسی اشلیب» وتیك باسنا «جۆسیب «الی تۆرەگە ۆلی وتیرمان «کەن. قاریز الۆشیلار 150 بولمان. سول الماق قاریزدارین 24 ینشی جیلی جیناب الیب سایلاۆما جۆسایتی. وتیگەن 25- ینشی جیلی قالمان قاریزدارین جیناب بەسەنە 12 قاراما «مەك سوم» قاتین ایبردی. اقشالی بویینا «سکەریب الیب» جۆسیب «الی شاریۆلاردیك مالین جازیزیب «جۆر. جازیقسیز مالان جازمان شاریۆلار شەکەتتیگە جیلاب کەلیب مەکەمەلەردیك «سگەمنین «سمالاب «جۆر. «سۆیتیب «بزدیك «جۆسیب «الی وتاماسی جۆرتتی «سرگەلدیگە سالیب قویدی.

جەتکەنشەك

قولاقتە زاپیریۆ.

قزیل وردا ویەزینیك انقاریۆ کامیتەتی 13 ینشی ویەزدیك کەگسی سیەزینە کەلەتۆن وکیلدەرگە مەنانی جاریالادی:

کەلگەن وکیلدەر انقاریۆ کامیتەتی ویەزدە قوگمرانیای ولینا «رتەگگی ساەات 9 دان کۆندیزگی 3 گە دەیین کەلیب جازیلیب کۆۆانیك قامار السین.

ویەزدیك انقاریۆ کامیتەتینیك امامی: رۆستەم ولی.

(1-2-3-4-5)

قازاقستان ورتالىق اتقارۋ كامىتەتىنىڭ ۇيىمداستىرۋ بولىمىندە

ىستىرى مەن تانىسىپ،

قازاقستاننىڭ قۇرداعى بولىستارىنىڭ ءىسى جۇرگىزۋ ىرىسىن بايقاۋ ءۇشىن قازاقستان ورتالىق كامىتەتى ءوزىنىڭ بەرىزىدەۋىم ءىسىمىزدا بىر-ەكى بولىستىڭ كەڭىس باستىعىن شاقىرىپ اڭگىمەسىن تىڭداپ بولعان.

جانا جىلى سۇۋ، قارا قالىپ، ورال كۇىرىلدىرىنەن 6 بولىستىڭ قىلماق قاۋىلدارىن تامى جۇىستارىن تەۋۋرا ورتالىق كامىتەتىنە وزىنە الدىرىپ بايقاپ بولعان.

كىتاپ تاراتىپتى.

بولىستىق، اۋىلدىق كەڭەستەردىڭ ءىسى جونىندە قولدانىلىپ جاتقان ىرەمەسىن تۇسىندىرگىشتەرى مەن بىرىكە قازاق تىلىنە اۋدارىپ جاتقان قازاقستان بولىستىق، اۋىلدىق، بوسەلكەلىك كەڭەستەرىنە تەگىس تاراتىپتى.

سىكە اسىرىق

كۇىرىلدىك، ورتالىق كامىتەتتەر جانىندا ۇيىمداستىرۋ بولىمدەرى تەۋۋرالى، جالپى رەسپۋبلىك ورتالىق اتقارۋ كامىتەتى، 25 ىنشى جىلدى 2 ىنشى سەسىيە شەشىمىن جوبانى قازاقستان تۇرمىسىنا ۇيلەستىرىپ قايتا جاسالىپ، ماسكەۋدەگى ورتالىق كامىتەتكە بەكىتىلگەن ەكەن، سونى سىكە اسىرماق بولىپ جاتىر.

نۇسقا ۇشىن شەشىمدەر.

بىيىلعى سايلاۋلاردىڭ دۇرىس ـ دۇرىستىعىن كوز مەن كورىپ ءۇشىن قازاقستان ورتالىق اتقارۋ كامىتەتى نۇسقا ۇشىلار شەشىمدەگى.

تەكسەرىپ جۇرگىزىپ جاتىر.

قازاقستان اۋىلدىق، بولىستىق كەڭەس ءىسىمىزدەرىن تەۋۋرا جولما سالىپ ءۇشىن ولاردىڭ كازىرگى جايلارىنان تەكسەرىپ كەلىپ كەتىپ جىبەرىپ جاتىر. اق توبەدەگى بارىپ كەلگەن. جانى سۇۋ گەمىسىنە كەتكەن بىرلىك ماماۋاتتى جىبىناماننان كەيىن ءتىىستى شارالار قولدانىلاق.

كەشىر يتىپتى بولاتى.

اۋىلدىق كەڭەستەر ۇلكەتىلگەنىن بەرى، كەدەيلەردىڭ كوبىنە اۋىلدىق كەڭەس قاشىق بولىپ مۇلدە ـ مۇقتامدارى ۇلقىتى مەن وتەلىپتەن بولماندىعىن مەكەلىپ، اۋىلدىق كەڭەستەردى شامداپ كەشىرىپتىپ بولىپتى.

بايلامدارىن ءۇشىرىپتى

بۇل كۇنگە شەيىن قازاقستاننىڭ بولىستىق، اۋىلدىق تامى سوندىق الۋمەت ۇيىمدارىنىڭ ءىسى ـ ءىسىنە مەن بايلانىستارىنىڭ جوقتىعىنان ۇكىمەت جۇىستارىنىڭ اقساپ كەلگەنىن سىكەلىپ، سولاردىڭ بايلامدارىن، قامار بەتتەگى قاۋىلدار مەن حانا قاناماناتىنداي، امىنى ادامدار جىبەرىپ كۇشەيتىپتى بولعان.

قازاقستان اعارتۋ قىزمەتكەرلەرى ودامىنىڭ ورتالىق باسقارماسىندا

ەڭبەك سەسىى.

سەردارىنا كۇىرىلدىسى، قىزىل وردا ۇيىمىنىڭ ازاماتى قاسىم ۇلى بەىراپدىڭ وقىتۋ قىزمەتىندە بولعانىنا 25 جىل تولعاندىعى ءۇشىن ءوىر بويىنا ارناۋلى پەنسيە (ايلىق اقشا) بەرىپ تۇرماق بولىپ، اعارتۋ قىزمەتكەرلەرى ودامىنىڭ باسقارماسى ماسكەۋدەن سۇرانىپ وتىر. بۇرىن اينا قانشا الاتۇن بولسا، مىندى قىزمەت قىلماسادا، اي سايىن ايلىمىن الىپ تۇرماق.

تەمىرسو ماڭىندا.

مارتتىڭ 6 ىندا داۋاتتاي ۇلى ماجىتتىڭ توڭكەرىسى داۋىرىندەگى الىمنان 3 پەردەلى «ۇلى اتاندا» اتتى پيەسەسى، جاڭا وسىان ۇلىنىڭ ءىرى پەردەلى «ەسكەلى بورىك» كۇلكىسى قويىلادى.

مارتتىڭ 10ى كۇنى.

بىسا بايزاق ۇلىنىڭ ساقتاما ارناپ سۇرىپتاعان «ءىرى جان سال» مەن ساراۋدىڭ ايتىسى جانا بايعوجا ۇلى سەيىپولدانىڭ 2 پەردەلى «بەدىياشىل مولدالار» اتتى پيەسەسى قويىلادى

شارۋالار مەن اڭگىمە

بايەعامبەت ۇلى قۇزۋانىش سۇرايدى:

1) قىزىل وردادا قاراعان 23، 24، 25، 26 ـ اۋىلدارىنىڭ بىشىنە جەرلەرىنە سۇۋ بولماعاندىعى، سۇۋدى بار ەكەنىن سەبەپسىز الماي اتا قونىستىنان ازايىپ كەتىپ جاتقاندارىنا بار. بۇعان ۇكىمەتتىڭ جاردەم بارما؟

2) اۋىل كەڭەستەرىنە قارالى جوق تاقىر كەدەي سايلانۋىنا بولا؟ بولسا، ايلىق الاتۇنى 10 سوم مەن قالاي كۇن كورەدى؟

3) بايىدان تابىلعان مىڭ ءىرى ءىنىنەن تابىلسا، قاتىن كەتىۋگە مۇمكىن بە؟

4) قىز بەن جىگىت قوسىلماندا ەكەۋىنىڭ اكەسى تويىنا كەلىپ شەشىلەر انشىلىعىن قازىناعا سالىق تولەۋ بارما؟

جاۋاپ:

سۇۋسىز بولىپ، جەر جارامدى بولسا، ۇيىمداسىپ سەرىكتىك ەكەمى اشۋلارىنىڭ كەرەك. سەرىكتىك مۇشەلەرىنىڭ سانى 50 ۇيدەن كەم بولماسىن.

ۇيىمنىڭ باسقارماسى بولادى، وعان ءىر مۇشەلىك سالىنىپ تولەپ قور جاسايدى. سەرىكتىكتىڭ اتى «سۇۋسىزدىققا جاردەم سۇرايتىن» ۇيىم اتالادى. ۇيىمنىڭ باسقارماسى ۇيىمنىڭ ۇستاۋىن ۇيازدىق جەر بەكەمىنە جىبەرىپ بەكىتتىرىپ الادى.

سودان كەيىن قارىز جارىمىن الۋعا بولادى. قارجى كۇشەيگەن سوڭ سۇۋسىز جەردى سۇۋلى قىلۋ تەيىن بولمايدى.

وسىنداي ۇيىمعا دەپ شەشىلەر ۇكىمەتتىڭ «جەردى وڭداۋ سەرىكتىك تىڭگىنىڭ ۇلگىسى جولى» دەگەن قازاق تىلىندە باسىلىپ شىققان كىتاپ بار، سودان قاراپ ىستىسىن ۇيىرىنۋگە بولادى. تامىرىا ءۇندىداي جۇىستى قارايتىن قىزىل وردادا شەرىپىانسكىي كوشەسىنە «بودنىي وكەرىك» دەگەن مەكەمە بار، تىشكىنت قالاسىندا الماتى كوشەسىندە 14 ىنشى ۇيدە «قازاقستان سۇۋ شارۋاشىلىعى» دەگەن مەكەمە بار، وسى مەكەمەلەر مەن سويلەسۋ، ەرىكتىرگە بولادى.

2) اۋىل كەڭەسىنە قالىڭدىق ورناتۋدى مەن كەدەي، ورتا شارۋالار سايلانۋىنا ءىنىپىي. كەڭەس مەكەمەسىندە بايىعان جەمقورلارىنا ورىن جوق.

كەڭەس باستىعىنا سايلانعان كەدەيلەردىڭ قالىن تۇزىمىنە ايلىق ەڭبەكىن ءوسىرىپ قامىنا ورتالىق كوڭىلىمىز جاتىر.

3) مەركەلى بەن ابىل قاندىداي ءىنىنىز بولسادا، ءىرىن ـ ءىرى سۇيىمىمىز، ايىرىلىپ مۇمكىن.

ءىرىلى توڭكەرىسى ارقاسىندا تۇۋىمان تاسىدى جەسىنىڭ ءىرى «ايىل تەڭدىگى» دى، ولىك كادىرىن بىلەمىز، كوبىنە بەرگە ءومىر سۇرىپ، الدە نەشە بالا تابىلعان قوسىلماندار كۇنىنىز ايىرىلىپ، بايلارعا قارايتىن ەسىمىز جاتقاندار كورسە قىزارلار از ەمىس. بۇل اۋىرىدىڭ مەن قازاقستان ولكەسىنىڭ ەرەكشەلىگى ءىرىلىپ جاتىر، ۇ گەت ـ ناسىپقاتتارىن باسىپ ءسوز بەتىندە جارىلاپ وتىر.

4) قىز بەن جىگىت قوسىلماندا قىلماق تويىنا شەشىلەر انشىلارىن قازىناعا پالەن پايىز تولەپ كەلگەن زالىم جوق.

بايەكە قۇلى اقىمەتتىڭ سۇراۋى:

1) كەدەي دىقاندارعا تۇقىم قارىزى بەرىلمەي كەم ارقىلى بەرىلەدى؟

2) ءىرى بولىستىڭ قول استىنداعى ءىرى اۋىلدىڭ شارۋالارى كەشىپ اۋىلعا كەرىڭە بولا؟

جاۋاپ:

(مەر ـ سۇۋ كەمەمەرىنى ايتىۋىنشا)

سەردارىنا كۇىرىلدىسىنىڭ كەدەي دىقاندارىنا 85 مىڭ تۇقىم قارىزى بەرىلىپتى دەپ. ءىر اۋدانعا بولگەندە مىنادايى:

بورەنەگە	12	مىڭ بۇت
مولدابايعا	2	»
مەركەگە	1	»
كەلەسكەگە	18	»
شىبىكەنتكە	12	»
اۋلىيەاتا	15	»
تۇركىستانعا	5	»

قىزىل وردا ۇيەزى تۇقىم قارىزى بولمىسىنە كىرىپ قالىپتى. بۇل تۇقىمنىڭ ءىرىندە، ورىسىنا ورىنعا جىبەرىپ جاتىر، «كەلەسكە» اۋدانىنا دەگەن 18 مىڭ بۇت تۇقىم الى جىبەرىلگەن جوق.

قىزىل وردانىڭ ۇيەزدىك اتقارۋ كامىتەتى قىزىل وردا ۇيەزىنىڭ كەدەي دىقاندارىنا تۇقىم بەرىپ تۇۋرالى سەردارىنا كۇىرىلدىسىنىڭ اتقارۋ كامىتەتى مەن سويلەسىپ، بەرىلەتىن قىلماسا «كەلەسكە» گە دەگەن 18 مىڭ بۇت تۇقىمنان 8 باكون ۇستاپ قالىپتا مۇمكىندىگى بار.

تەزىنەن قىزىل وردا ۇيەزدىك اتقارۋ كامىتەتى مەن سويلەسكىزدەر. تۇقىمدى اۋىل اتكولىمىزگە ارتىلى الامىز. تۇقىم الاتۇن كەدەيلەر مەسەلەن بەرىمىز. اۋىل اتكوم قولىندا تۇقىم الۋشىلاردى مىندەتتى قىلاتۇن قامار بولادى. سوعان تۇقىم الۋشىلار قول دارىن قويادى. كۇزدى كۇنى ءىر بۇت ءىبىدايدى 9 قاداق ءوسىمى مەن قايتارادى. تۇقىم الۋشىلار العان تۇقىمىن جەرگە سەپىپ ءىشىپ قويۋدان ساقتانىپ كەرەك. وندايى بولسا ۇلكەن ۇياتقادا، شەشىلەدا باتادى.

2) ءىرى بولىستىڭ قول استىنداعى ءىرى اۋىلدىڭ شارۋالارى كەشىپ اۋىلعا كەرىڭە بولا؟

جاۋاپ: ءىرى اۋىلدىڭ شارۋالارى مەكەمەنىڭ جىبەرىلىپ كەلىپ تۇرعانىنا بەرىلىپ كەلىپ تۇرعانىنا بەرىلىپ كەلىپ تۇرعانىنا.

باسقارما جاۋابى.

ك. ەرەالى ۇلىنا ـ امارتىۋ كەمىسىمىزىنە جىبەرىلىپتى.

ا. كوشكەنباي ۇلىنا ـ ول كەتابتاردى ماڭىزدىسى باسپا ءسوز مەكەمەسىنە سۇراتۋ كەرەك.

«قۇلىپ» تۇۋرالى ماڭىزىمىز ـ ءىزدىك امارتىۋ ءىسىمىز بۇل تۇۋرالى سويلەسۋگە قىزىل وردا بولمىسىن شاقىرىپتى. مۇمكىنىم بەرىۋ كەدە مۇ ـ كەندىك بار كورىنەدى.

سەيىپى مۇسا ۇلىنا ـ سوتقا بەرىۋ كەرەك.

تۇۋزەتىۋ.

كازىتىمىزدىڭ كەشەگى 49 ىنشى سانىندا «كازىت نەگە تاراماپتى» دەگەن ماقالانىڭ 6 ىنشى جولىندا «دۇرىس تاراتۋدى» دەگەن ءسوز قاتا باسىلىپتى. ونى «دۇرىس تاراماۋدى» دەپ وقىۋ كەرەك.

بىيەلەرىنە تاپسىرىلماعان قات جانا تەلە گىرامدار.

پەىراۋدىڭ 1 ـ ىندە 2 ـ سەنە شەيىن. سايپولدا ۇلى، پەىىم ۇلى، بەبزۇلدا ۇلى، ورال ۇلى، دارەمتباي ۇلى، ىرانەمت ۇلى، بوبەك ۇلى.

مىنى ءىىر اۋىلدىڭ شارۋالارى ەكىنشى اۋىلدا كوشىپ كەرەك بولسا، باراتۇن جەرىندەگى شارۋالاردىڭ جەرى جەتىسىپتى بولماندا اۋىلدىق، بولىستىق، ۇيەزدىك، گۇبىرنەلىك اتقارۋ كامىتەتتەرىنىڭ ۇنا تەۋى مەن ورتالىقتا قارالىپ بەكىتىلەدى.

تولىق سەبەبى بولماماندا ارادان ءىىر نەشە اۋىل تاستاپ ەكىنشى اۋىلدا كەرىۋ جەر ىڭىمىنا كەلمەي، ءتارىنىسىزدىك تۇۋىرادى.

ۋاقىتشا شەعارۋشى:
مايلى ۇلى بەيىمبەت.
Вр. редактор: Б. Майлин.

كەندەلىك كازىت «ەڭبەكشى قازاق» كۇندەلىك كازىت

جازىلۋ باعاسى وتە ارزان. جىلدىق 5 سوم
0 تەمىمەن جىلدىق الدىرۋشى بولماق ادام،
كۇندەلىك كازىت وقىعاننىڭ ۇستىنە،

24 كىتاب الادى.

الدىرۋشىلارعا ادرەس:
г. Кзыл-орда, редакция газеты
„ەڭبەكشى قازاق".

وتە جەڭىل!

جارناما باسترىلاتۇن مەكەمەلەر،
ورىن بەرەگەن قىزمەتكەرلەر،
ءتۇرلى سالالاتۇن ـ الاتۇن دارىسى
بار ادامدار

جارنامالارىن «ەڭبەكشى قازاق» قا وتە جەڭىل
باس بەن باسترىلىپ بولادى.

«ەڭبەكشى قازاق» كانتورى.

قازاقستان ايماقتىق پارتيا كامىتەتىنىڭ ءتىلى

«قىزىل قازاقستان»

جورنالىنىڭ وكتەبىر، نوياپىر، دەكەبىر ايىنداعى 10 9 ـ 8 ـ سانداري باسىلىپ شىقتى.

بۇل سانداردا مىنادايى ماقالالار بار.

1) قازاقستاندا بولعالى تۇرعان كەڭەس سايلاۋلارى تۇۋرالى ولكەلىك پارتيا كامىتەتىنىڭ جارلىق قاتى.
2) الدىمىزداعى ماقساتتارىمىز ـ ا. بايدىلدە ۇلى
3) ولكەلىك 5 ـ پارتيا كانپەرەنسيەسىنىڭ قارارلارى.
4) اۋىلدا پارتيا قۇرىلىسى.
5) ۇلت ماسەلەسى تۇۋرالى لەنين،
6) قازاقستان كەسىپشىلەر ودانىنىڭ ۇلت ماسەلەسى تاقىرىبىنا ىستىرى.
7) قالىق اعارتۋ جايىندا الاشقى تامىرىبىلەر.
8) قازاق جاستارىن اسكەر قىزمەتىنە دايىندايۋ
9) 1905 ـ جىل توڭكەرىسىندە ۇلت قوزعالىسى.
10) تارجول تايعاق كەشۋ (ساكىن)

باسىلىپ شىققان، اق قاعازعا كور مەن قارىپ بەن باسىلعان. الدىرۋشىلارعا پوشتا مەن جىبەرىلگەن بولادى. جەكە سانى 50 تىيىن.

«قىزىل قازاقستان» جورنالى بۇدان كەيىن ۇزدىكسىز ايىنا ءىىر رەت شەعارىپ تۇرىپ شارالار قارالاتىن بولادى.

جازىلۋ باعاسى ءىىر جىلعا 5 سوم.
6 ايعا 3 سوم.

باسقارمادا بۇرىنعى سانداردىڭ دا ءىىر ازى بار. انشالىن جىبەرىپ سۇراتۋشىلارعا توقتاۋسىز جىبەرىلەدى. اقشا ورنىنا پوشتا مارکەسىن جىبەرۋگەدە بولادى.

الىزىلىن دەۋشىلەرگە ادرەس:
г. КЗЫЛ-ОРДА
Редакция журнала "КЗЫЛ КАЗАКСТАН"

«ەڭبەكشى قازاق» كىتاب قاناسى

«ەڭبەكشى قازاق» كىتاب قاناسىنىڭ مىنا كىتابتارى باسىلىپ شىقتى:

1) بەيىمبەت ـ «وت باسىندا»
2) سەمەنۇل ـ «ۇلت نىياتىرى تۇۋرالى»
3) بەيلال ـ «قازاقستانداعى جوعارعى ورتا دارەجەلى مەكتەپتەر»

باسىلۋدا دايىن تۇرعان:

1) مەرەالى ـ «تىلشىلەر»
2) جاسىپار ـ «قازاقستاندا قونىستاندىرۋ ماسەلەسى»

بۇل كىتابتار گازەتتى جىلدىق الدىرۋشىلارعا تەگىن جىبەرىلەدى. جەكەلەپ ساتىپ الماندا باسى 10 تىيىن.

«ەڭبەكشى قازاق» كانتورى.

г. Кзыл- Орда типография Казгосиздата

Казглавлита № 120 Тираж 7400 экз.